

VÝBOR PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY A ETNICKÉ SKUPINY

Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Materiál na 52. zasadnutie výboru
Bod č. 5

Informácia o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín za rok 2023

Podnet:

Plán činnosti výboru na rok 2024

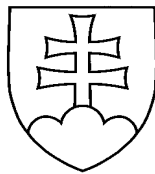
Obsah materiálu:

1. Návrh uznesenia
2. Predkladacia správa
3. Vlastný materiál

Predkladá:

Ákos Horony
predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Bratislava marec 2024

**NÁVRH UZNESENIA VÝBORU
PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY
A ETNICKÉ SKUPINY**

č.

z 20. marca 2024

TÝKAJÚCE SA CELÉHO VÝBORU

**k Informácii o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín za rok
2023**

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín za rok 2023

Úrad vlády Slovenskej republiky
Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Bratislava marec 2024

Predkladacia správa

Materiál „Informácia o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín“ predkladá predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej „výbor“) v zmysle Plánu činnosti výboru na rok 2024. Cieľom materiálu je poskytnúť členkám a členom výboru informáciu o stave používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike z perspektívy vývoja tejto témy v roku 2023.

Informácia o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín za rok 2023

Splnomocnenec a jeho úrad v roku 2023 v spolupráci s KGTSÚ vybavoval celkovo 13 podaní, všetky podnety boli podané fyzickými osobami. Väčšina týchto podaní sa týkala predovšetkým možného porušenia § 4 ods. 7 zákona č. 184/1999 Z. z.. V tomto období Úrad splnomocnenca v spolupráci s KGTSÚ vybavil 7 jazykových podaní, pričom ďalších 6 je stále v procese riešenia.

V roku 2023 bolo schválené Nariadenie vlády SR č. 35/2023 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 15 % obyvateľstva, ktoré s účinnosťou od 1. marca 2023 rozšírilo používanie jazykov národnostných menšín do ďalších 157 obcí, z tohto ide konkrétne o 87 rusínskych obcí, 64 rómskych obcí, 5 maďarských obcí a 1 nemeckú obec. V nadväznosti na uvedené, Úrad splnomocnenca oslovil všetky dotknuté obce s predmetnou informáciou, ktorej súčasťou bol prehľad jednotlivých povinností a možností samospráv v dotknutej oblasti.

S cieľom podpory zlepšovania podmienok používania jazykov národnostných menšín a etnických skupín v praxi splnomocnenec naďalej zabezpečoval činnosť poradných jazykových skupín. V súčasnosti funguje 5 jazykových poradných skupín – maďarská, rusínska, rómska, nemecká a ukrajinská. Poradné jazykové skupiny pripravovali preklady právnych predpisov, alebo novelizácií právnych predpisov, ide napríklad o preklad vyššie uvedeného Nariadenia vlády SR č. 35/2023 Z. z., a to do všetkých 5 jazykov. Do 4 jazykov (maďarský, rómsky, ukrajinský, nemecký) boli preložené viaceré dokumenty, napríklad Rezolúcia o implementácii Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín Slovenskou republikou, Metodické usmernenie k zákonu č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín a ďalšie novelizácie zákonov. V spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR, bola preložená koncepcia kategorizácie nemocníc. Maďarská jazyková poradná skupina participovala na preklade iniciatívy Nenamotaj sa a Deje sa to, šíriace osvetu v oblasti sexuálne podmieneného zneužívania. Rusínska jazyková skupina v roku 2023 nevykazovala aktívnu činnosť, v predmetnom období bolo do rusínskeho jazyka preložené len vyššie spomenuté Nariadenie vlády č. 35/2023 Z. z.. V tomto smere dúfame, že v roku 2024 sa podarí zabezpečiť zefektívnenie činnosti Rusínskej poradnej jazykovej skupiny.

Koncom roka 2023 sa objavili prvé dvojjazyčné smerové značky, a to v okresoch Dunajská Streda a Galanta pri cestách spadajúcich pod správu Trnavského samosprávneho kraja. Úrad splnomocnenca vlády SR verí, že dopravné značenie bude systematicky pribúdať aj na ďalších miestach. V tomto smere oceňujeme napríklad iniciatívu Trnavského samosprávneho kraja a pána Józsefa Berényiho, podpredsedu Trnavského samosprávneho kraja, zároveň konštatujeme prebiehajúce rokovania o osádzaní dvojjazyčného dopravného značenia aj v ďalších krajoch. Taktiež prebiehajú rokovania o nesúlade technickej normy TP 117 o Spoločných zásadách používania dopravných značiek a dopravných zariadení a VL 6.1 o Vzorových listoch pre zvislé dopravné značky so zákonom č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín, ktorý nebol dokonca roka 2023 vyriešený.